MEDIJSKI
REPERTOARJI
MLADIH

Formiranje medijske pismenosti mladih na presečišču šole, družine in vrstnikov

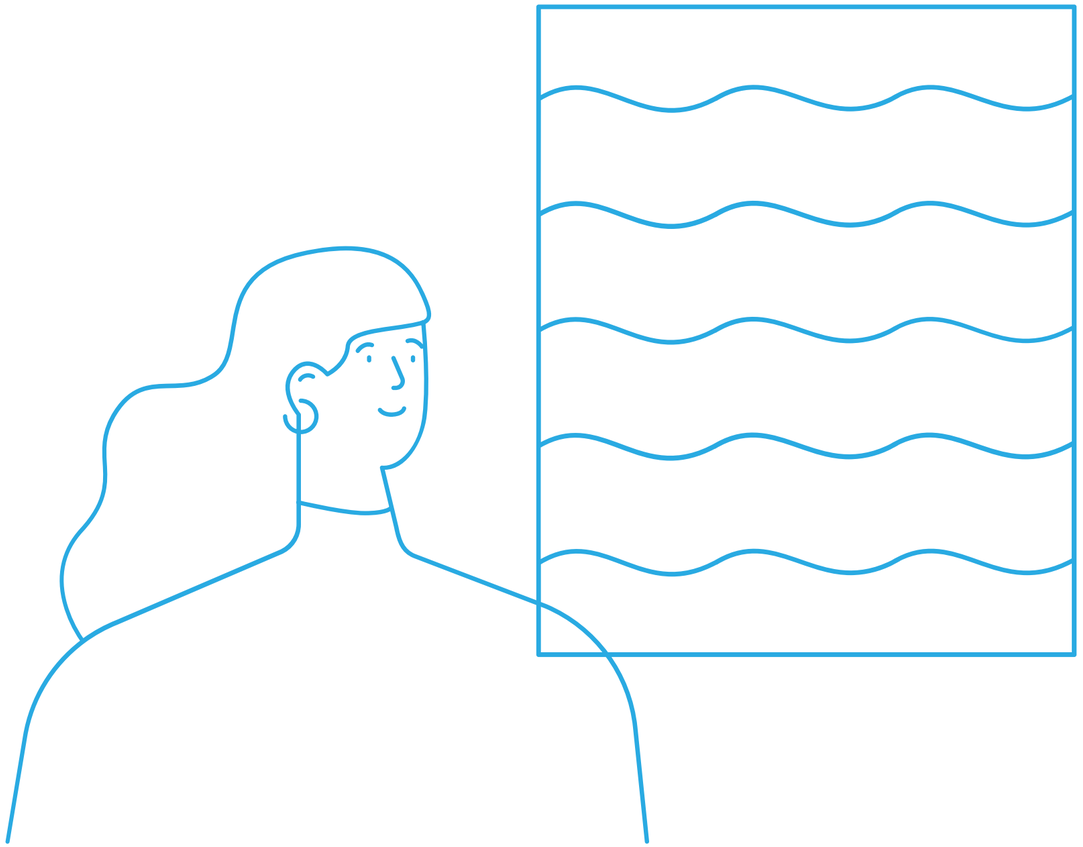
Katja Koren Ošljak, FDV UL
Nika Šušterič in Veronika Tašner, PeF UL

Medijski repertoarji mladih:
Socialni, politični in kulturni aspekti digitaliziranega vsakdana

Primarni fokus na medijskih praksah mladih.

Kvalitativna raziskava:

- Fokusne skupine z **osnovnošolci** zadnje triade
- Marec 2021–junij 2021
- Izvedba **12 intervjujev** na daljavo (preko Zooma)
- Manjše skupine intervjuvancev (gl. Lobe in Morgan 2020)

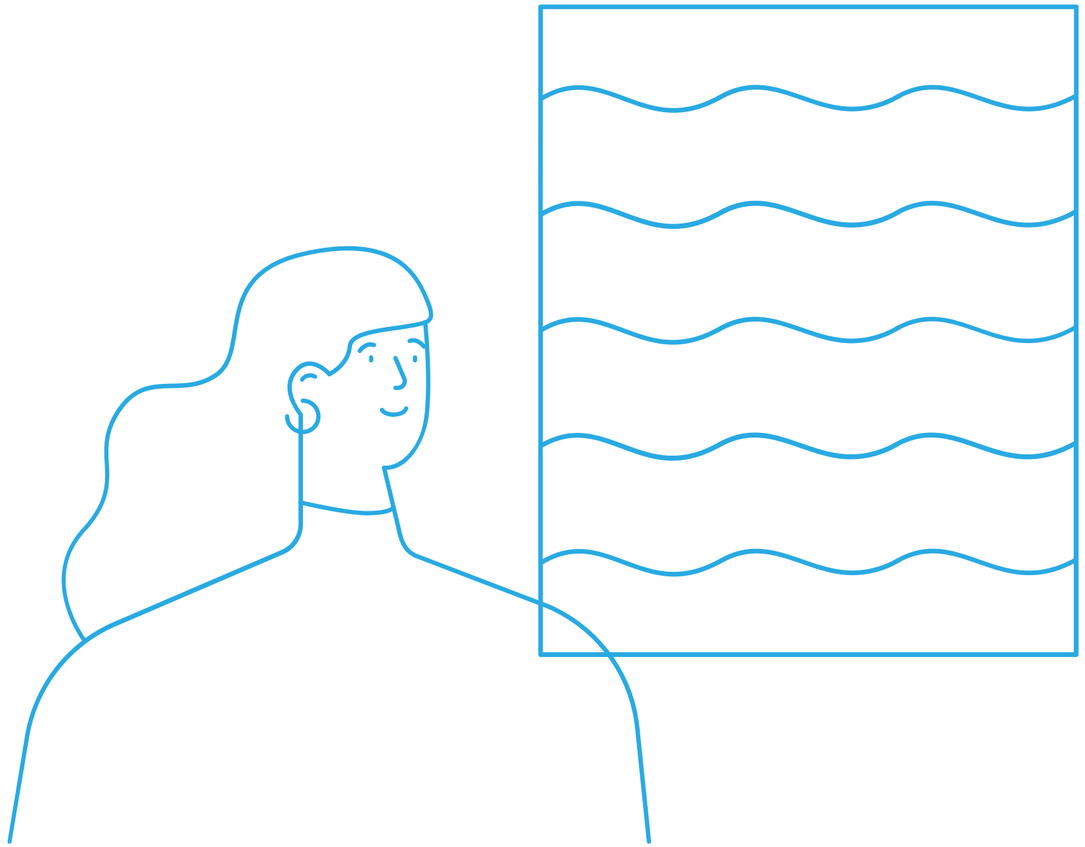
Vodja: Tanja Oblak Črnič, FDV UL
Temeljni raziskovalni projekt J5-2564 financira ARRS.

www.medijimladih.si

Vzorec

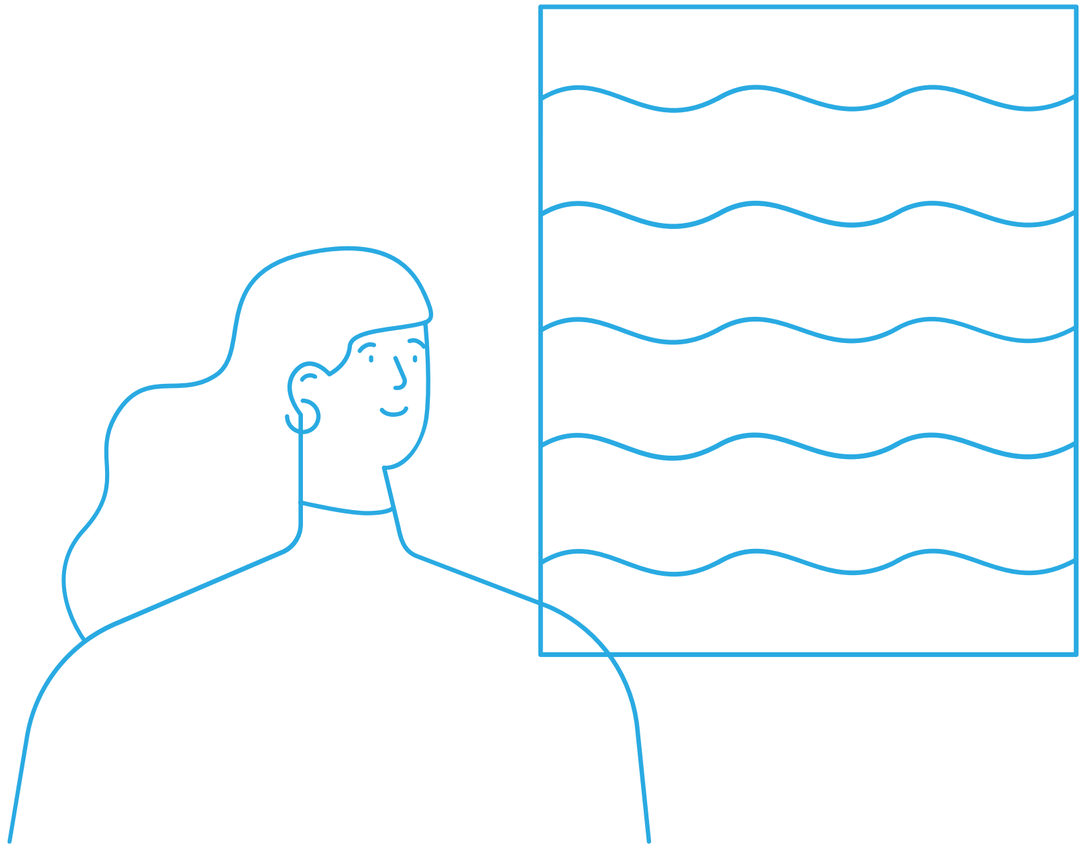
27 mladih iz 6 osnovnih šol
14 deklet (52 %)
13 fantov (48 %)

Raznolikost šol glede na:
lokacijo (Borovnica, Brežice, Dragomelj, Ljubljana, Šentjur) in kompleksnost šol.

Kodiranje intervjujev

1. **Odprto** (fokus na tematizacije, povezane z medijsko pismenostjo)
2. Dobljenih **70 kod smo plastile** glede na 4 ravni formiranja medijske pismenosti in upoštevale le izbrane, ki ponujajo
    a. vpogled v materialno in kognitivno dostopnost ter
    b. (ne)naklonjenost medijski pismenosti znotraj družine, šole in vrstniških skupin

(Zelo) kratka zgodovina medijske pismenosti

Antika → Sodobnost

Pismenost kot odveza od odgovornosti za pomnjenje (Sokrat).

Branje kot nekaj pozitivnega, razvetljujočega ali kot strup in kvarnik.

Sprva privilegij peščice postane gonilna sila družbenega napredka.

Tiskarski stroj: branje postane del vsakdanjega življenja množic.

Elektrifikacija in elektronski mediji: razvoj avdiovizualne pismenosti.

Računalniki in internet: medijska, digitalna, računalniška idr. pismenosti.

Medijska pismenost v kontekstu digitaliziranega, globoko mediatiziranega vsakdana

Ali res obstajajo digitalni domorodci in samonikla opremljenost mladih s spretnostmi rabe digitalnih medijev in tehnologij?

Medijska pismenost je produkt medijske edukacije.

Materialna dostopnost medijev in tehnologij so nujni, a ne zadostni pogoj pismenosti.

Sodobne opredelitve medijske pismenosti

- Normativno (Potter): opolnomočenje.
- Procesno: kontinuum.
- Namensko: večanje nadzora.
- Pogoj kritičnega sprejemanja, produkcije in oblikovanja identitete (Mihailidis).
- Prevladujoči pristopi: protekcionizem, demistificiranje in kreativno-participatorni (Buckingham).

4 ravni formiranja medijske pismenosti

1. materialni in kognitivni dostop
2. poznavanje mehanizmov delovanja medijske krajine
3. produkcijsko-ustvarjalne spretnosti
4. okolje, naklonjenju medijskemu opismenjevanju.

(Ranieri in Fabbro, interkulturna medijska edukacija)

Spodbujanje vključenosti in enakih možnosti v slovenskih šolah, skladno z načeli sodobne edukacije?

Medijska edukacija v Sloveniji

Subsumpcija medijske pismenosti kot sestavine digitalne pismenosti

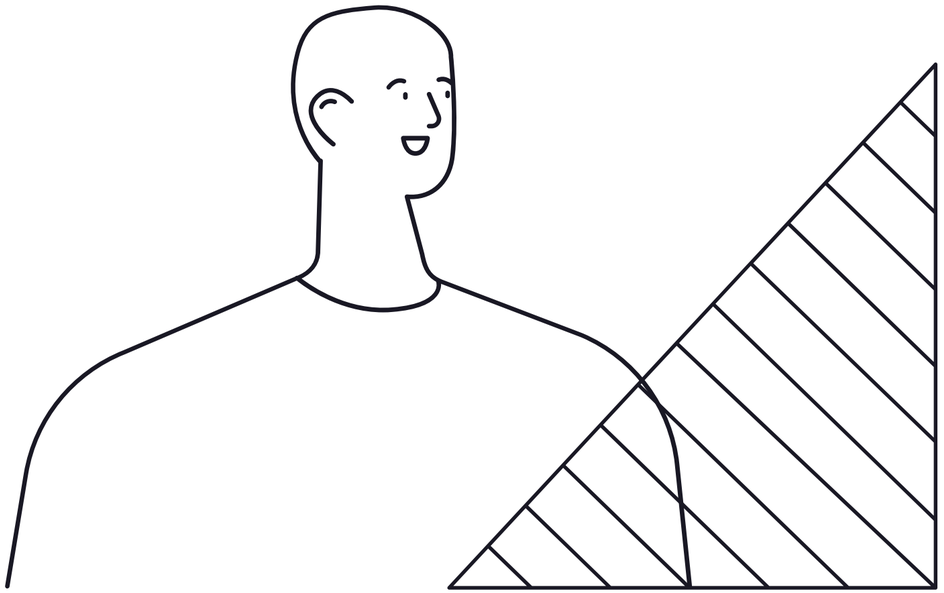
V osnovnih šolah

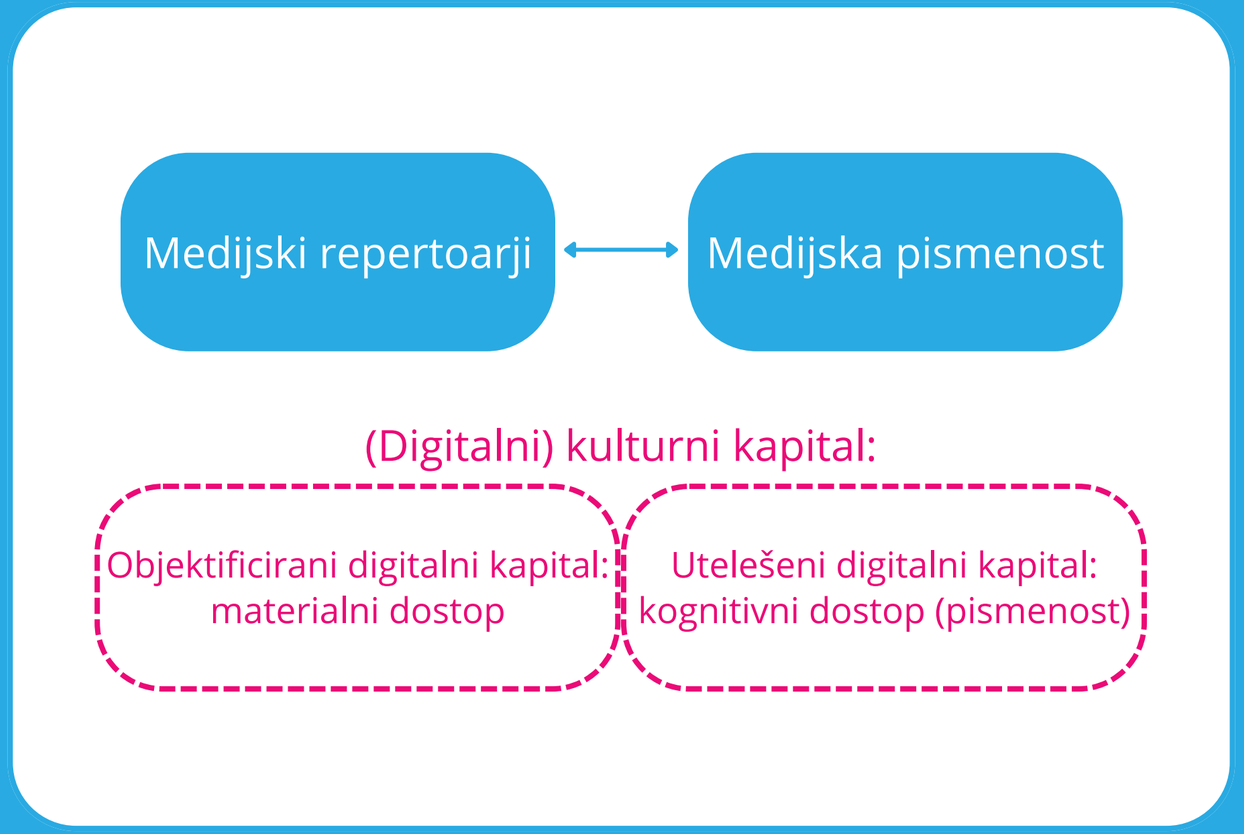
Računalništvo: tehnične kompetence

Vzgoja za medije: kritičnost in državljanstvo

Pozivi h krepitvi digitalne pismenosti za uspešno družbeno-gospodarsko prihodnost EU

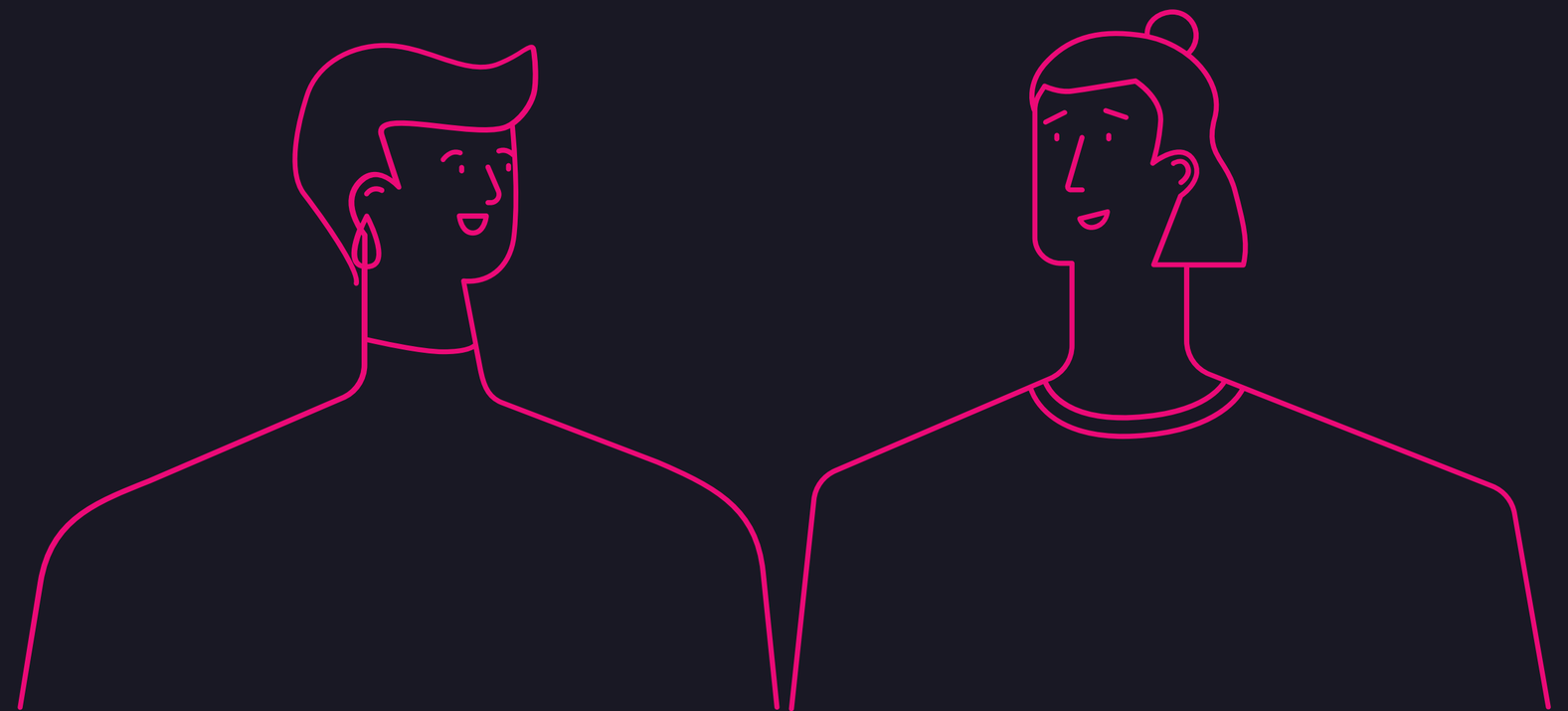
- Strateški okvir za evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju (EU 2009)
- Evropska digitalna agenda (EK 2010)
- Evropski referenčni okvir digitalnih kompetenc DigComp (od 2013)
- Strateške usmeritve nadaljnjega uvajanja v IKT v slovenske VIZ do leta 2020 (MIZŠ 2016)
- Dve delovni skupini RINOS (MIZŠ)
- Strategije razvoja medijev v Republiki Sloveniji do leta 2024 (MK 2016)
- Digitalna Slovenija 2030, ki bo sledila Digitalnemu kompasu (EK 2021)
- Strateški svet za digitalizacijo s predlogi za digitalizacijo izobraževanja (2022)
- Služba vlade za digitalizacijo izobraževanja napove razpis za krepitev digitalnih kompetenc zaposlenih (2022)

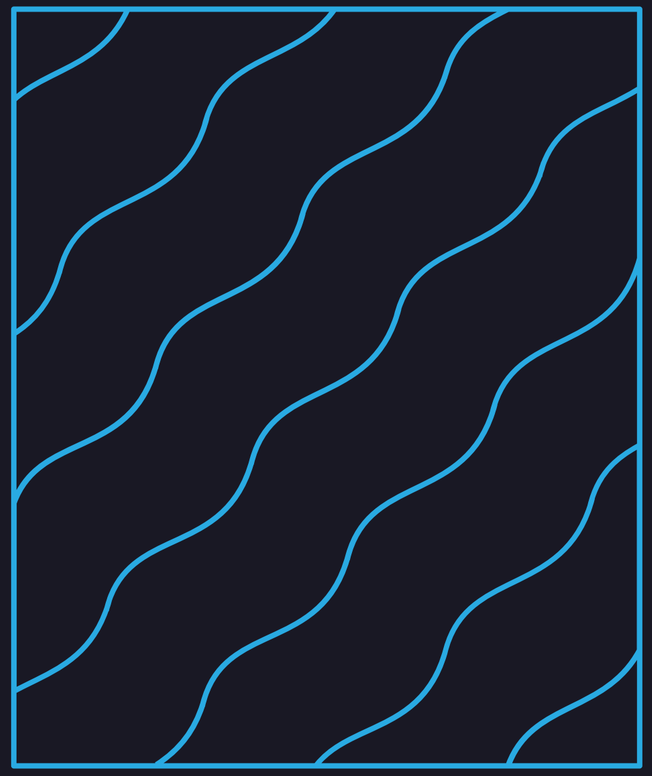

Medijski repertoarji
Medijska pismenost
(Digitalni) kulturni kapital:
Objektificirani digitalni kapital: materialni dostop
Utelešeni digitalni kapital: kognitivni dostop (pismenost)

Izsledki: družina

Različne oblike spodbud kot gradnikov kulturnega – in digitalnega kapitala mladih

Izsledki: šola

Prostor formalnega medijskega opismenjevanja

Izsledki: vrstniki

Sošolke, prijateljice, vrstnice – vrstniške interakcije, pričakovanja in srečevanje z nevsakdanjim

Diskusija

- Naš vzorec je razmeroma homogen. Bi bile medijske prakse in medijska pismenost mladih z nižjim (ali višjim) SES drugačne?
- Bi se morali bolj kritično odzivati na tehnicistično razumevanje medijske (digitalne) edukacije v nacionalnih šolskih politikah?
- Bi bili rezultati drugačni, če intervjujev ne bi opravljale med pandemijo (ko so bile medijske prakse mladih manj regulirane in jih je okolje močnehe spodbujalo)?